

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О АУТОРСКОМ И СРОДНИМ ПРАВИМА

Члан 1.

У Закону о ауторском и сродним правима („Службени гласник РС”, број 104/09), у члану 3. став 2. брише се.

Члан 2.

У називу изнад члана 20. речи: „бележење или” бришу се.

У члану 20. став 1. мења се и гласи:

„Аутор има искључиво право да другоме дозволи или забрани бележење и умножавање свог дела у целости или делимично, било којим средствима, у било ком облику, на било који трајни или привремени, посредни или непосредни начин.”

Став 2. мења се и гласи:

„Дело се умножава нарочито, графичким поступцима, фотокопирањем и другим фотографским поступцима којима се постиже исти резултат, звучним или визуелним снимањем, изградњом дела архитектуре, смештањем дела у електронском облику у меморију рачунара.”

У ставу 4. речи: „смештање целог или дела програма у меморију рачунара, односно” бришу се.

Члан 3.

У члану 21. став 1. после речи: „стављање у промет” додају се речи: „оригинала или умножених”, а уместо тачке ставља се запета и додају речи: „продајом или другим начином преноса својине.”

Члан 4.

У члану 22. став 1. мења се и гласи:

„Аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи давање оригинала или умножених примерака свог дела у закуп. Давање у закуп, у смислу овог закона, је давање оригинала или умножених примерака дела другоме на коришћење на ограничено време у сврху остваривања непосредне или посредне имовинске користи.”

После става 3. додаје се став 4. који гласи:

„Право из става 1. овог члана се не исцрпљује продајом или другим радњама стављања у промет оригинала или умножених примерака дела.”

Члан 5.

Назив изнад члана 24. и члан 24. бришу се.

Члан 6.

У члану 31. после речи: „прилагођавање” додаје се реч: „превођење” и запета.

Члан 7.

Члан 35. мења се и гласи:

„Члан 35.

Ако је оригинал дела ликовне уметности после прве продаје од стране аутора поново продат, аутор има право да буде обавештен о продаји и новом власнику, као и да потражује накнаду у обиму који је прописан овим чланом.

Као оригинали дела ликовних уметности из става 1. овог члана сматрају се слике, цртежи, колажи, графике, фотографије, таписерије, скулптуре, уметничка дела израђена у керамици, стаклу или другом материјалу и слична дела која је створио аутор својеручно.

Оригиналом дела ликовне уметности из става 1. овог члана сматрају се и умножени примерци тог дела (репродукције), ако их је у ограниченом броју израдио сам аутор или лице које је он овластио. Такви примерци морају да буду на уобичајени начин нумерисани и потписани или на други начин обележени од стране аутора.

Одредба става 1. овог члана примењује се на све радње препродаје у које су укључени као продавци, купци или посредници лица која се професионално баве трговином уметничким делима као што су продајни салони, уметничке галерије, аукцијске куће и сл.

За обавезе из става 1. овог члана солидарно одговарају продавац, купац и посредник.

Накнада на основу права слеђења плаћа се у проценту од продајне цене оригинала без пореза.

Накнада из става 6. овог члана износи:

- 1) 4% од продајне цене остварене у износу од 100.000-5.000.000 динара;
- 2) 3% од продајне цене остварене у износу од 5.000.001-20.000.000 динара;
- 3) 1% од продајне цене остварене у износу од 20.000.001-35.000.000 динара;
- 4) 0,5% од продајне цене остварене у износу од 35.000.001-50.000.000 динара;
- 5) 0,25% од продајне цене остварене у износу који прелази 50.000.001 динара.

Независно од продајне цене оригинала, накнада на основу права слеђења не сме да износи више од 1.300.000 динара.

Лица наведена у ставу 5. овог члана дужна су да у року од 30 дана од дана када је продаја извршена, обавесте аутора о износу продајне цене, имену, односно називу и адреси продавца, купца и посредника. Обавеза плаћања накнаде из овог члана доспева у року од 30 дана од дана када је продаја извршена.”

Члан 8.

Члан 36. мења се и гласи:

„Члан 36.

Аутор се не може одрећи права слеђења нити може њиме располагати. После смрти аутора право слеђења прелази на његове наследнике.

Право слеђења не може бити предмет принудног извршења.

Аутор има право да, у року од три године од препродаје оригинала дела ликовне уметности, захтева од лица наведених у члану 35. став 5. овог закона, било коју информацију која му је потребна за обезбеђење наплате накнаде која му припада од те препродаје.”

Члан 9.

У члану 39. став 1. мења се и гласи:

„Када се ауторско дело умножава без дозволе аутора, сходно одредбама члана 46. ст.1. и 2. овог закона, аутори дела за која се, с обзиром на њихову природу, може очекивати да ће бити умножавана фотокопирањем или снимањем на носаче звука, слике или текста за личне некомерцијалне потребе физичких лица (књижевна, музичка, филмска дела и др.) имају право на посебну накнаду од увоза, односно продаје техничких уређаја и празних носача звука, слике и текста за које се оправдано може претпоставити да ће бити коришћени за такво умножавање.”

После става 9. додаје се нови став 10. који гласи:

„Аутор се не може одрећи права на посебну накнаду из ст. 1. и 5. овог члана. Право на посебну накнаду не може бити предмет одрицања, располагања за живота и принудног извршења.”

Досадашњи став 10. постаје став 11.

Члан 10.

Члан 40. мења се и гласи:

„Члан 40.

У случају давања на послугу оригинала или умножених примерака ауторских дела, од стране јавних библиотека, односно других институција којима је то делатност, аутор има право на одговарајућу накнаду.

Давање на послугу, у смислу овог закона, је давање оригинала или умножених примерака дела на коришћење, у временски ограниченом периоду, без остваривања непосредне или посредне имовинске користи.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана не примењују се приликом давања на послугу:

1) оригинала или умножених примерака библиотечког материјала у националним библиотекама, библиотекама јавних образовних институција и јавним специјализованим библиотекама;

2) оригинала или умножених примерака дела примењених уметности, односно индустријског дизајна;

3) грађевина;

4) оригинала или умножених примерака дела која међусобно позајмљују институције из става 1. овог члана.

Право из става 1. овог члана може се остварити само преко организације за колективно остваривање ауторског и сродних права.”

Члан 11.

У члану 42. после речи: „државним органима” додају се речи: „или у сврху обезбеђења јавне сигурности”.

Члан 12.

Члан 43. мења се и гласи:

„Члан 43.

Дозвољено је, у оквиру извештавања јавности путем штампе, радија, телевизије и других медија о текућим догађајима, у обиму који одговара сврси и начину извештавања о текућем догађају, без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде:

1) умножавање примерака објављених дела која се појављују као саставни део текућег догађаја о коме се јавност извештава;

2) припремање и умножавање кратких извода или сажетака из новинских и других сличних чланака у прегледима штампе;

3) умножавање политичких, верских и других говора одржаних на јавним скуповима, у државним органима, верским установама или приликом државних или верских свечаности;

4) слободно коришћење дневних информација и вести које имају природу новинског извештаја.

Одредба става 1. овог члана сходно се примењује на све облике јавног саопштавања поменутих дела.”

Члан 13.

Члан 44. мења се и гласи:

„Члан 44.

Дозвољено је без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде за некомерцијалне сврхе наставе:

1) јавно извођење или представљање објављених дела у облику непосредног поучавања на настави;

2) јавно извођење или представљање објављених дела на школским приредбама, под условом да интерпретатори не приме накнаду за своје извођење и да се не наплаћују улазнице;

3) јавно саопштавање емитованих школских емисија путем техничких уређаја унутар образовне установе.”

Члан 14.

Члан 45. мења се и гласи:

„Члан 45.

Дозвољено је без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде умножавање дела од стране јавних библиотека, образовних установа, музеја и архива, само за сопствене архивске потребе, ако се дело умножава из сопственог примерка и ако таквим умножавањем ове институције немају намеру да остваре непосредну или посредну имовинску корист.”

Члан 15.

У члану 46. став 3. тачка 5) мења се и гласи:

„5) рачунарске програме и електронске базе података;”.

После тачке 5) додају се тач. 6) и 7) које гласе:

„6) умножавање писаних дела у обиму целе књиге, осим ако су примерци те књиге распродати најмање две године;

7) умножавање нотних записа музике, осим ручним преписивањем.”

Члан 16.

У члану 49. став 1. после речи: „(право цитирања)” додају се речи: „односно појединачних кратких ауторских дела” и запета.

У тачки 2) после речи: „поменути делови” додају се речи: „односно кратка дела” и запета, а после речи „цитату” додају се речи: „и у складу са добрим обичајима”.

У тачки 3) после речи: „издато” додаје се запета и речи: „уколико су ти подаци познати”.

Члан 17.

После члана 54. додају се чл. 54а - 54в, који гласе:

„Члан 54а

Дозвољена је слободна прерада објављеног ауторског дела ако се ради о:

1) пародији или карикатури, ако то не ствара забуну или не може довести до стварања забуне у погледу извора дела;

2) преради дела за личне потребе која није намењена и није доступна јавности;

3) преради у вези са дозвољеним коришћењем дела, која је проузрокована самом природом или начином тог коришћења.

Члан 54б

Овлашћени корисник објављене базе података или њеног умноженог примерка може слободно да умножава или преради ту базу података ако је то потребно ради приступа њеном садржају и редовног коришћења тог садржаја.

Ако је корисник овлашћен само за део базе података, дозвољено му је умножавање и прерада само тог дела.

Одредбе уговора које су у супротности са ставом 1. овог члана су ништаве.

Члан 54в

Објављена дела која представљају небитан састојак у односу на главно дело у које су укључена или у односу на ствар са којом се заједно користе, у слободној су употреби при искоришћавању таквог главног дела или такве ствари.”

Члан 18.

У члану 55. став 1. мења се и гласи:

„Без дозволе аутора, а уз обавезу плаћања ауторске накнаде, дозвољено је, у облику збирке намењене настави, испиту или научном истраживању, умножавање на папиру или сличном носачу, путем фотокопирања или било којег облика фотографске или сличне технике која даје сличне резултате, одломака објављених ауторских дела, појединачних кратких објављених ауторских дела у области науке, књижевности и музике или појединачних објављених ауторских дела фотографије, ликовне уметности, архитектуре, примењене уметности, индустријског и графичког дизајна и картографије ако се ради о објављеним делима више различитих аутора, осим ако то аутор изричито не забрани.”

Члан 19.

У члану 56. став 2. брише се.

Члан 20.

У члану 103. после става 2. додаје се став 3. који гласи:

„Ауторско право на колективним делима траје 70 година од дана законитог објављивања дела. ”

Члан 21.

У члану 127. став 6. речи: „одреде тарифу” замењују се речима: „одреде тарифе накнада”.

Члан 22.

У члану 136. тачка 1. после речи: „емисије” додаје се запета и речи: „бежично или путем жица”.

Члан 23.

У члану 138. став 2. мења се и гласи:

„ Заштита базе података обухвата:

- 1) целокупан садржај базе података;
- 2) сваки квалитативно или квантитативно битан део садржаја базе података;
- 3) квалитативно или квантитативно небитне делове садржаја базе података ако се ти делови поновљено и систематски користе, а то коришћење

је у супротности са уобичајеним коришћењем те базе података или неразумно оштећује легитимне интересе произвођача базе података. ”

После става 2. додаје се став 3. који гласи:

„Заштита се не односи на рачунарске програме који су коришћени за израду база података или за рад са базама података које су доступне електронским путем.”

Члан 24.

У члану 140. став 1. тачка 3) мења се и гласи:

„3) интерактивно чињење доступним јавности жичним или бежичним путем у смислу члана 30. овог закона и сваки други облик јавног саопштавања базе података у целини или њених битних делова.”

Став 2. брише се.

Досадашњи став 3. постаје став 2.

Члан 25.

После члана 140. додаје се члан 140а, који гласи:

„Члан 140а

Овлашћени корисник објављене базе података или њеног умноженог примерка може у било коју сврху слободно да користи квалитативно и квантитативно небитне делове њеног садржаја. Ако је корисник овлашћен само у погледу дела базе података, овај став се примењује само на тај део.

Овлашћени корисник објављене базе података не сме да обавља радње које су у супротности са уобичајеним коришћењем такве базе или које неразумно вређају легитимне интересе произвођача базе података.

Овлашћени корисник објављене базе података не сме да нанесе штету ауторском или сродним правима у погледу дела или предмета заштите који су садржани у бази података.

Одредбе уговора које су у супротности са одредбама овог члана су ништаве.”

Члан 26.

У члану 142. став 3. после речи: „и овог члана” додају се речи: „коју плаћају произвођачи, односно увозници уређаја за фотокопирање или других уређаја са сличном техником умножавања и физичка и правна лица која пружају услуге фотокопирања уз накнаду ” и запета.

Члан 27.

У члану 148. после става 3. додаје се став 4. који гласи:

„За стране ауторе и носиоце сродних права који уживају заштиту на основу овог закона важе рокови трајања тих права из овог закона с тим да истичу најкасније на дан када истиче заштита у држави чији су они држављани или у којој имају своје седиште и не могу бити дужи од рокова прописаних овим законом.”

Члан 28.

У члану 156. став 2. тачка 2) после речи: „у име и за рачун” додају се речи: „или у своје име а за рачун”.

Члан 29.

У члану 158. тачка 2) мења се и гласи:

„2) њени чланови, који су је на основу овлашћења или уговора овластили да остварује права на њиховим делима, односно предметима сродних права, представљају већину носилаца ауторског, односно сродних права из области на коју се односи делатност организације, а имају пребивалиште, односно седиште у Републици Србији или су њени држављани;”.

Члан 30.

У члану 160. после става 5. додаје се нови став 6. који гласи:

„Захтев за обнову дозволе за обављање делатности подноси се надлежном органу најкасније 90 дана пре истека важеће дозволе.”

Досадашњи став 6. постаје став 7.

Члан 31.

У члану 162. став 1. тачка 4) број: „187” замењује се бројем: „186”.

Члан 32.

У члану 173. после речи: „објавом позива” додаје се реч: „репрезентативним”.

Члан 33.

У називу изнад члана 177. речи: „јединствене тарифе” замењују се речима: „јединствених тарифа”.

У члану 177. став 1. речи: „Јединствена тарифа” замењују се речима: „Јединствене тарифе”, а речи: „одређује се” замењују се речима: „одређују се”.

У ставу 2. речи: „јединственој тарифи” замењују се речима: „јединственим тарифама”.

Члан 34.

У члану 187. став 1. речи: „у складу са чланом 183. овог закона” бришу се, а уместо тачке ставља се запета и додају речи: „у свим случајевима када је добијање дозволе за искоришћавање предмета заштите прописано овим законом.”

У ставу 2. после речи: „релевантне за обрачун”, додају се речи: „и расподелу”.

Члан 35.

У члану 188. став 2. тачка 1) после речи: „годишњи обрачун” додаје се реч: „накнада”.

У ставу 2. тачка 3) после речи: „план расподеле накнаде и његове измене” додају се речи: „све друге опште акте и њихове измене” и запета.

Члан 36.

У члану 190. став 1. после речи: „годишњи обрачун” додаје се реч: „накнада”.

Члан 37.

У члану 198. став 1. у тачки 3) тачка се замењује тачком запетом.

После тачке 3) додаје се тачка 4) која гласи:

„4) доказ о уплати сразмерног дела накнаде за рад Комисије.”

Члан 38.

У члану 199. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Уз изјашњење из става 1. овог члана репрезентативно удружење корисника, односно индивидуални корисник доставља и доказ о уплати сразмерног дела накнаде за рад Комисије.”

Досадашњи ст. 2. и 3. постају ст. 3. и 4.

Члан 39.

У члану 201. став 2. речи: „окружног суда”, замењују се речима: „вишег суда”.

Члан 40.

У члану 208. став 1. тачка 3) после речи: „уређаја” додаје се запета и речи: „производа, саставних делова, рачунарских програма” и запета, а после речи: „заобилажење било које” додаје се реч: „ефикасне”.

У ставу 1. тачка 4) после речи: „заобилажење било које” додаје се реч: „ефикасне”.

У ставу 2. после речи „сагласност”, уместо тачке и запете ставља се тачка и додају речи: „Технолошке мере сматрају се ефикасним када носиоци права из овог закона коришћење својих ауторских дела или предмета сродних права ограничавају путем контроле приступа или путем заштитног поступка као што су енкрипција, деформација или друга трансформација ауторског дела или предмета сродног права или путем механизма за контролу умножавања којима се постиже циљ заштите.”

Члан 41.

После члана 208. додаје се нови члан 208а, који гласи:

„Члан 208а

Носилац права који користи технолошке мере према одредбама овог закона дужан је да лицима која на основу одредби овог закона о ограничењима ауторског права имају законити приступ примерку дела и предмету сродног права, на њихов захтев, у најкраћем могућем року, омогући да остваре садржајна ограничења права, изменом или отклањањем технолошких мера или на други начин.

Одредба става 1. овог члана не примењује се на дела или друге предмете заштите који су учињени доступним јавности на основу договорених уговорних услова на начин који омогућава припадницима јавности да им приступе са места и у време које сами одаберу.

Носилац права, увозник или друго лице које је применило технолошке мере или које има овлашћење да их отклони мора на сваком примерку дела или предмета сродног права, израђеном или увезеном у комерцијалне сврхе, јасно и видљиво да назначи употребу технолошких мера према одредбама овог закона и да наведе:

- 1) податке о употребљеној технолошкој мери и њеним учинцима;
- 2) своје име, односно назив и контакт адресу за омогућавање ефикасног остваривања садржајног ограничења права из става 1. овог члана.

Ако носилац права не поступи у складу са одредбом става 1. овог члана, тврдећи да не постоје услови под којима је дозвољено искоришћавање дела, односно примерка сродног права на основу одредби о ограничењима ауторског и сродних права који су прописани одредбама овог закона, лице које хоће да оствари садржајна ограничења права може да поднесе тужбу против носиоца права и да захтева приступ ауторском делу, односно предмету сродног права и коришћење у складу са одредбама овог закона које се односе на ограничења ауторског права.”

Члан 42.

У члану 212. став 1. уместо тачке ставља се запета и додају речи: „под условом да се тужба поднесе у року од 30 дана од дана доношења решења о одређивању привремене мере, односно решења о одређивању обезбеђења доказа.”

Став 2. мења се и гласи:

„У случају да се тужба не поднесе у року од 30 дана од дана доношења решења о одређивању привремене мере, односно решења о одређивању обезбеђења доказа, примењују се одредбе закона којим се уређује извршни поступак.”

Члан 43.

У члану 215. став 1. тачка 1) после броја: „29” додаје се број: „30” и запета.

У тачки 3) после речи: „уређаје” додаје се запета и речи: „производе, саставне делове, рачунарске програме” и запета, а после речи: „заобилажење било које” додаје се реч: „ефикасне”.

У тачки 4) после речи: „било коју” додаје се реч: „ефикасну”.

У тачки 7) после речи: „релевантне за обрачун” додају се речи: „и расподелу”.

Члан 44.

У члану 217. став 1. тачка 3) мења се и гласи:

„3) у својству професионалног трговца уметничким делима (продајни салони, уметничке галерије, аукцијске куће и сл.) у року од 30 дана од дана продаје оригинала дела ликовне уметности, не обавести аутора дела о називу, односно имену и адреси продавца, посредника и купца његовог дела, и о цени по којој је дело продато и не плати аутору износ накнаде од продајне цене дела (члан 35. ст. 1, 4, 5, 6, 7. и 9);”.

У тачки 5) тачка се замењује тачком запетом.

После тачке 5) додају се тач. 6) и 7) које гласе:

„6) лицима која на основу одредби овог закона о ограничењима ауторског права имају законити приступ примерку ауторског дела или предмета сродног права, не омогући да остваре садржајна ограничења права, изменом или отклањањем технолошких мера или на други начин (члан 208а став 1);

7) на примерку ауторског дела или предмета сродног права израђеном или увезеном у комерцијалне сврхе, не означи јасно и видљиво употребу технолошких мера (члан 208а став 3).”

Став 5. мења се и гласи:

„Новчаном казном у износу од 10.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај физичко лице које у року од 30 дана од дана продаје оригинала дела ликовне уметности, не обавести аутора дела о називу, односно имену и адреси продавца, посредника и купца његовог дела и о цени по којој је дело продато и не плати аутору износ накнаде од продајне цене дела (члан 35. ст. 1, 4, 5, 6, 7. и 9).”

Члан 45.

Закон о ауторском и сродним правима примењује се на фонограме произвођача фонограма и на њима снимљене интерпретације ако од бележења, односно од првог издања или објављивања, до дана ступања на снагу овог закона, није протекло педесет година, с тим што се почетак рока одређује у складу са чланом 147. став 8. Закона о ауторском и сродним правима.

Члан 46.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.